

КАРЛ МАЙ

ЧЕРНОТО ОКО

Превод от немски: Любомир Спасов, 1997

chitanka.info

Рио Сан Карлос в Аризона има два изворни ръкава, единият от които блика от Сиера Бланка, а другият от планините Могольон. Ако тръгнете да се изкачвате по течението на последния, постепенно ще се измъкнете от дълбоките каньони на Монтаня де ла Фуенте, по връхните части на които не се вижда ни дърво, ни храст, ни стрък трева, ще достигнете накрая мястото, където водата се процежда от скалите. Там се извисяват три отделно растящи смърча маколя. Зад тях планинският хълм, чийто хребет по-рано е бил обрасъл с дървета от същия вид, пропада почти отвесно в тесен, но много дълбок каньон. Някога той е имал друго име, сега обаче се казва Каньон де лос Апачос, Каньона на апачите.

Преминете ли по стърчащите от водата камъни, от ръба на каньона ще се открие пред очите ви гледка, която навява предположение, че на това място се е разиграло грозно събитие. Погледът ви е отправен към четириъгълна платформа, напълно отделена отпред от споменатия каньон, а отдясно и отляво — от подобни, отвесно врязани странични проломи. Отзад, откъм четвъртата страна, стърчи на възбог една исполинска, неизкатерима скална стена, по която се спускат бистри водни нишки. На езика на апачите тя сега бива наричана Селкхи-тсе, а от испански говорещите жители на Аризона — Пеня дел Асесинато. Двете наименования имат едно и също значение — Скала на убийството.

Тази малка четириъгълна планинска площ е така напълно отрязана от останалия свят, че бихте помислили — там никога не е достигало живо същество. И все пак ще съзрете следи, които установяват, че преди не много време там са живели хора, и то немалко. Вижда се, че отсреща, подхранвана от споменатите водни нишки, е растяла гора, сега изгорена. Овъглените пънове го показват. Между тях лежат почернелите развалини на леки колиби от адобе^[1] и останките от полуизгорели животински и човешки кости.

Какво се е случило тук? Какво събитие е превърнало това някога толкова оживено място в селение на смъртта?

Немного отдавна близо до споменатите три смърча маколя стояха двама мъже и гледаха през каньона насреща към гората, под чиито изсъхнали от слънцето върхари кипеше животът на едно индианско ко-уах-клар^[2].

— Значи — каза единият — ти наистина мислиш, братко Иеремия, че Брайъм Йънг ще ми даде тази индианка за жена?

— Съвсем сигурно! — кимна другият. — Ние сме разпратени да покръстваме червените езичници, тъй като и те имат същото право като нас да бъдат Светци на последните дни. Това равенство на правата ти подsigурява съгласието на президента.

— Интах-тисле е голяма красавица и няма да ѝ се наложи да се крие пред петдесет и осемте жени на нашите дванайсет апостола. Но нейният баща, вождът, иска да я даде само на някой храбър апачески воин.

— Вече си говорил с него? Ако го заставиш, той ще те моли да я вземеш.

— Да го заставя? По какъв начин?

— Целуни я! Една индианка е длъжна да стане жена на онзи, който открито я целуне. Само така може да бъде възстановена нейната накърнена чест.

— Това го знам и аз, ама...

— Никакво ама! — извика брат Иеремия. — Трябва ли да се върнем като неизслушани проповедници? Това би било позор и никой апостол отук насетне не би погледнал към нас. Ти обичаш индианката. Направиш ли я своя жена, тя ще стане мормонка и ще ти бъде най-добрата подкрепа при покръстването на нейните хора... или се страхуваш?

— Да се страхувам? — ухили се другият пренебрежително. — Преди да стана светец, носех пушка и боун найф^[3] и съм видял сметката не само на някой и друг червенокож, но и на бели. Йънг не без основание ми даде името Гидеон — най-големият герой на Израел... Да вървим в селото! Ще ти покажа, че не познавам страх.

Тръгнаха към ръба на каньона, през който по онова време водеше мост. Беше направен от сплетени въжета от нещавена, опушена бизонова кожа. Краищата им бяха заклени от двете страни в скалите, а за настилка бяха използвани дървенисти кактусови стъбла.

Този клатушкащ се мост представляваше единствената възможност да се стигне до селото от колиби, което обитаваше един апачески вожд с по-голямата част от племето си. За да се подsigури срещу всяко вражеско нападение, беше необходимо да постави при моста само един страж.

Сега там стоеше един млад воин, който безмълвно пропусна двамата мормони и проследи с мрачен поглед брат Гидеон. По бронзовото му лице бе залегнал изразът на люта омраза.

Селото включваше неколкостотин воители с техните семейства, коне и кучета. Коленичейки или седейки, скуоу работеха под кедрите. Те тъчеха одеяла, месеха глина за съдове или грухаха царевица и ечемик за брашно. Момичетата и момчетата играеха или се упражняваха в боравене с оръжия. А мъжете лежаха пред колибите и наблюдаваха бездейно шетнята на близките си. Работата е позор за воина.

Най-голямата колиба от адобе бе разположена в средата на селото. До вратата седеше Пеш-ичи^[4], вождът, и беседваше с дъщеря си с една необичайна за червенокож любезност.

Нейната стройна и същевременно закръглена фигура беше загърната в леко, наситено с багри навахско одеяло. Косата ѝ се спускаше по гърба на дълги тежки плитки, а лицето ѝ имаше почти египетско очертание. Но най-красивото у нея бяха очите, тези големи, чернокадифени очи с дълги мигли и меланхолично-сериозен, мечтателен индиански поглед.

Заради тези бездънни очи момичето беше получило името Интах-тисле, Черното или Тъмното око.

Ето че дойдоха двамата мормони и дъщерята на вожда избяга от Гидеон във вътрешността на колибата. Тя знаеше какви са намеренията му, но го мразеше. Чу двамата мисионери да говорят за Джо Смит и книгата „Мормони“, за новия Йерусалим и Брайън Йънг, за радостите на отвъдното блаженство, които очакват след смъртта Летър-Дей-Сейнтс^[5].

Вождът ги слушаше мълчаливо като човек, който не хваща вяра на думите, но от учтивост не иска да го каже.

Черното око пристъпи с досада към подобното на прозорец отворстие на задната стена на колибата и погледна навън. Видя да идва пазачът на моста. Току-що бе сменен и трябваше да мине край прозореца. Лицето ѝ се разведри, очите ѝ заблестяха топло и тя подаде навън красивата си главица.

Той я видя и прошепна на минаване:

— Тичи-оуа! (Довечера!)

— Ха-уа, ши-кахр! (Да, любими мой!) — отговори момичето.

Интах-тисле му беше дарила своето малко, но толкова гордо сърце. Нещо я тласкаше да погледне след любимия и тъй като това не можеше да стане от прозореца, излезе бързо пред колибата.

— А, Черно око, защо бягаш от мен? — подвижна ѝ брат Гидеон. — Ти ще станеш моя скуоу и ще бъдеш най-щастливата от всички съпруги!

Казвайки това, той обви ръка около нея и притисна тънките си безцветни устни към нейните пълни уста.

Но тогава вождът скочи с бързината на светкавица, откъсна го от дъщеря си и извика:

— Краставо куче, как посмя да омърсиш чистата дъщеря на апачите? Падай на земята и моли за милост!

И така го удари с юмрук по лицето, че злодеят се строполи.

Но брат Гидеон се съвзе в миг. Яростта не му позволи да разсъди какво е сторил. Той се нахвърли върху вожда и му върна удара.

Въздействието от този удар беше неочаквано. Пеш-ичи остана неподвижен. Очите му мереха безразсъдния мъж с унищожителен поглед, а после нададе пронизителен вик, който отекна през цялото село.

След миг воините се стекоха от всички страни. Една дума на вожда бе достатъчна. Мормоните бяха повалени, вързани и хвърлени във вътрешността на колибата. Запушените им уста не им позволяваха да разговарят помежду си.

Минаха два дълги, дълги часа. После двамата бяха измъкнати и отведени в кръга от воини, насядали сериозни и смълчани около Желязно сърце.

Вождът се отвърна презрително от брат Гидеон и каза на Иеремия:

— Ударът е смъртно оскърбление и може да бъде измит само с кръвта на извършителя. Воините на апачите проведоха съвещание и решиха, че мормонът трябва да умре. Те искаха да убият и теб, но аз се застъпих. Ти ще бъдеш свидетел на наказанието и после ще можеш да се върнеш при твоите Светци.

Белите не можеха да се защитят нито с думи, нито с действия.

Гидеон беше вързан за едно дърво и застрелян, без преди туй да е бил измъчван.

Вождът пристъпи към трупа, потопи ръка в бликащата кръв и обмаза лицето си. С това неговата засегната чест бе възстановена.

Джобовите на Иеремия бяха напълнени с провизии. После го пренесоха през моста, магнаха му ремъците и парцала от устата и го пуснаха да си върви.

Той се отдалечи, без дума да каже или да погледне поне веднъж назад. Прегази водата на потока и продължи надолу покрай руслото му. Спря едва във втория каньон, сви юмруци и процеди:

— Отмъщение, да, отмъщение! Кръвта на този светец ще се излее върху вас! Вие му взехте тялото, но аз ще изпратя всички ваши души след неговата, за да ѝ прислужват и пълзят пред нея през цялата вечност!

Попипа джобовите си и установи за свое задоволство, че не са му взели ножа, който бе затъкнал под сакото. После се скри в един скален процепа, за да не бъде видян от евентуални съгледвачи.

Напусна го едва когато започна да се стъмва и пое обратно към изворните води на Монтана де ла Фуенте. Промъкна се край трите смърча маколя, видя стража при моста и пропълзля зад един камък, който напълно го скри. Тук смяташе да изчака, докато апачите заспят. После щеше да се прокрадне до поста и да го намушка, защото само по този начин му се отваряше възможност да достигне платото.

Пред колибите отсреща горяха огньове и осветяваха терена до каньона и моста. Мормонът забеляза, че постът е отново сменен. Мястото беше заето пак от младия воин, уредил си среща тази вечер с Черното око.

Времето минаваше. Огньовете гаснеха един подир друг и шумът от лагерния живот полака-полека заглъхваше. Най-сетне догоря последният пламък и дълбок мрак легна наоколо.

Настана време. Иеремия изпълзля иззад камъка и се насочи към каньона. Безшумно като змия се плъзна покрай ръба му към моста. Той беше най-много два̀сет крачки дълъг.

Тъкмо го достигна и долови шептене, което приближаваше от другата страна. Следователно на моста, над зелената бездна, в тъмната като рог нощ, се намираха хора. Той се отдръпна встрани и зачака.

Интах-тисле беше дошла при любимия си.

Тъй като отвъд все пак можеха да бъдат изненадани от някого, те имаха навика да минават моста, когато той беше на пост, и да навлизат

в пролома. Там зад скалите имаше едно прикътано местенце, от което не можеха да гледат към селото, наистина, но затова пък си бърбраха без грижата, че някой ще ги изненада.

Вярно, това бе едно малко нарушение на дълга, но не опасно. Защо да се пази мостът? Точно сега апаческото племе живееше в мир с всички, а и дори да имаше враг, който да поиска да се промъкне насам, трябваше непременно да мине край любовната двойка и със сигурност да бъде открит.

Така и днес двамата преминаха по моста и се насочиха, бърбрейки, към пролома.

Мормонът се обърна и се запромъкна след тях, за да разбере къде ще останат. Когато седнаха, пое бързо и безшумно назад. Прекоси моста на четири крака и се зае после да изпълни своя пъклен план. Искеше да унищожи апачите с огън. Материал имаше достатъчно. Върховете на дърветата бяха полуизсъхнали, имаше също сухи вейки и увивни растения и навсякъде растеше на лишени от сочност снопове високата, широка трева еспада. Ако огънят се разпространеше бързо, бяха изгубени.

Той извади огнивото от джоба и коленичи. Припламна искра, в тревата трепна малко пламъче и плъзна нататък. Мормонът бързо пропълзя обратно до моста и извади ножа да пререже въжетата. Те бяха изключително твърди и трябваше да употреби всичката си сила, но в крайна сметка успя.

Когато и последното въже бе срязано, висящата конструкция се свлече и полетя, с плющене към отвъдната стена на каньона. Единственият път на апачите беше отрязан.

Сега брат Иеремия можеше отново да насочи вниманието си към огъня.

Как бе успяла малката искра да се уголеми толкова бързо? Високи пламъци вече обточваха цялата страна на каньона; вдясно и вляво обхващаха периферията на проломите; огнени езици вече лижеха първите дървета.

А апачите спяха — всички, защото разчитаха на пазача при моста! Но имаше и други стражи — конете и кучетата. Те започнаха да пръхтят и цвилят, да лаят и вият. Червенокожите трябваше да се събудят. Иеремия се притисна плътно към скалите, за да наблюдава с демонична радост развитието на своето дело.

Двамата влюбени не можеха, както бе казано, да виждат платото, но чуха цвиленето и лаенето. Скочиха и се втурнаха към извора. През открития пролом съгледаха морето от пламъци, което бе започнало да озарява небето.

Крецейки от ужас, затичаха към моста — той отпред, тя след него. Отправил поглед единствено към пламъците, той стигна мястото, където мостът беше преди закрепен. Твърде късно, вече в скок, забеляза, че той вече не съществува... един ужасяващ, раздиращ крясък и полетя в черната, страховита бездна.

Черното око тичаше близо зад него, но крясъкът и падането му я предупредиха. Все още в състояние да установи крачките си, тя спря и впери поглед, сякаш не можеше да го повярва, в черната зинала паст. Тогава мормонът изправи току до нея тъмната си фигура и попита:

— Там долу ли е твоят годеник? Ти също трябва да идеш долу! Цялото ти племе гори и аз сега ще те бракосъчетая със смъртта!

И тук се прояви индианската кръв, която дори при върховен ужас се смразява само за един-единствен миг. Иеремия още не беше се изказал напълно, Интах-тисле направи крачка назад и извика:

— Ти ли си, чудовище? Заминавай самият ти надолу!

Тя скочи светкавично към него... силен блъсък от нейна страна... неописуем крясък от неговата уста... и той полетя след своята разбила се жертва.

Черното око се свлече. Кършейки ръце, вторачи поглед към отсрещната страна.

Пламъците сега образуваха една обща вълнуваща се маса. Тъмни точки бягаха из нея насам-натам. Бяха животни и хора. Спасение за хората можеше да има единствено ако достигнеха моста, но още след броени крачки те падаха на земята ослепени, опърлени и обгорени. Само неколцина достигнаха мястото, където се бе намирал мостът. Огънят ги изтласка в дълбината на каньона.

Цвиленето, лаят, воят, ревовете и виковете ставаха по-слаби и по-слаби и накрая съвсем замлъкнаха. Можеше да се чуе само един-единствен глас, този на пламъците — дълбоко, глухо бучене като от някое далечно, бушуващо море.

Върховете на дърветата бяха погълнати. Сега огънят обхвана стволовете, слизайки по-ниско и по-ниско. Димни кълбета, озарени от пламъците, се вихреха нагоре и образуваха могъщо черен облак, тежко

надвиснал над пожарището. Отделни снопове искри се изстрелваха нагоре в димилката. Облакът като че потискаше пламъците. Те бавно се снижиха. Стволовете вече не горяха, а само тлееха и се овъгляваха.

Също и тази жарава угасна. Само тук и там просветваха и угасваха искри, после настана нощ, една ужасяваща нощ на смъртта, забулена в гъст, задушаваш пушек.

Когато на утрото слънцето озари тази гибелна местност, Черното око все още седеше на същото място. Тя нямаше сълзи, нито въздишки, хлипания и думи за своята мъка.

Дрезгавият крясък на лешояд я разбуди от душевното вцепенение. Тя се изправи и се заклатушка надолу по пролома, докато след часове достигна дъното на каньона, където лежеше мормонът със своите жертви... Там седя през целия ден и през последвалата нощ при обезобразените останки на любимия.

На следващия ден се появи, сянка на самата себе си, в Естансия дел Триго. Монотонно и наглед без вътрешно вълнение разказа какво се бе случило.

Предложиха ѝ храна и вода, тя поклати глава. Не искаше нищо, отказа също всяка утеха. Тръгна си и никой оттогава не я видя.

От този ден скалният процеп бе наречен Каньон де лос Апачос, Каньона на апачите, а извисяващата се над него скална стена — Пеня дел Асесинато, Скалата на убийството!

[1] Адобе — непечена тухла — б.пр. ↑

[2] Ко-уах-клар — село от колиби — б.пр. ↑

[3] Боун найф (ам. bowen knife) — дълъг нож с двуостър край — б.пр. ↑

[4] Пеш-ичи — Желязно сърце — б.а. ↑

[5] Летър-Дей-Сейнтс (англ.) — Светците на последните дни — б.пр. ↑

Издание:

Band 48. Das Zauberwasser. Karl May Verlag, Bamberg

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.